

КЫРГЫЗ БИЛИМ БЕРҮҮ АКАДЕМИЯСЫ
ОКУМУШТУУЛАР КЕҢЕШИ
№4 жыйындын протоколу

Дата: 22.04.2015.

Убакыт: 14.00.

Бөлмө: Конференц-зал

Күн тартибиндеги маселелер:

1. Илимий кызматкердин (Д.Акматов) 3 жылдык илимий ишинин жыйынтыгы жөнүндө.

Угулду: Д.Акматов өзүнүн 3 жылдык илимий изилдөөлөрүнүн жыйынтыгы боюнча кыскача билдирүү жасады (билдирүүнүн тексти тиркелет). Анда 3 жыл ичинде лабораторияда аткарган илимий иштери, жарык көргөн эмгектери, илимий-практикалык конференцияларга, семинарларга катышкандыгы ж.б. боюнча маалыматтар угулду.

Анан, башталгыч класстын көркөм өнөр боюнча китептерин карасаң, бүт эле сүрөттөр да. Дамир ал боюнча мыкты адис болгону менен, сүйлөм курууга келгенде аксайт экен. Мисалы, Дамирдин программасын кызмат боюнча окуп чыгууга туура келди. Анын түшүндүрмө каты абдан түшүнүксүз, супсак, чоркок тил менен жазылыптыр. Мугалимдер менен иштеген киши текст жазуу маданиятын, стилин көтөрүш керек. Диссертация жазам десе, Дамир ушул жагын ойлоношу керек.

А.Мамытов: Азыр технология менен көркөм өнөр эки предмет болуп, эки башка билим областта 1-класстан 11-класска чейин жетет. Эки предметтейлөөгө бир кишинин күчү жетеби, лаборатория бул жагын карагыла. Анан, отчетторду иретке келтиргиле.

Ошондой эле, академиянын илимий кызматкери болгондон кийин диссертацияга кайдыгер карабаш керек. Бул жагын да эске алгыла. Советбек Орозканович айткан пикирлерди да эске алуу керек.

Анда, ушул айтылгандарды эске алуу менен отчетун кабыл алалы. Сунушка макул болгондор добуш бериңиздер. “Макул” баары, “каршы”, “калыс” – жок, кабыл алынды.

Д.Акматовдун үч жылдык отчетун жана ал боюнча айтылган сунуш-пикирлерди угуп жана талкуулап, **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Технология жана искусство лабораториясынын илимий кызматкери Д.А.Акматовдун үч жылдык (2012-2014) илимий иштеринин отчету кабыл алынсын.

2. Тийиштүү предмет боюнча билим берүүнүн мазмунунун түзүү менен гана чектелбестен, илимий кызматкер катары анын илимий негиздемесин талапка ылайык толуктап иштеп чыгуу, аны диссертациялык иш катары жыйынтыктоо үчүн илимий тема менен жетекчини кечиктирбей тактоо жагы Д.Акматовго милдеттендирилсин.

3. Д.Акматовдун илимий отчетторунун даярдалышын тийиштүү формага келтирүүнү көзөмөлдөөжана ал тейлеген технология менен көркөм өнөр предметтери эки башка билим берүү областына таандык болуп, 1-класстан 11-класска чейин окутулгандыктан, алардыбир кишитейлегени туура же туура эмес экенин лабораторияда тактап, сунуш берүү жагы лаборатория башчы А.Ибирайым кызына милдеттендирилсин.

4. Токтомдун аткарылышын көзөмөлдөө борбор директору И.Бекбоевге жүктөлсүн.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

2. Профессор И.Бекбоевдин 85 жылдык юбилейине арналган Эл аралык илимий-практикалык конференцияга даярдыктын жүрүшү жөнүндө.

Угулду: С.О.Байгазиевдин билдирүүсү (тиркелет). Ал конференциянын темасы Окумуштуулар кеңешинде бекигендигин, министрликтин деңгээлинде уюштуруу комитети түзүлүп, анынбашында Т.Ашымбаева турганын, академиянын деңгээлинде 21 кишиден турган жумушчу топ, 44 иш-чарадан турган план түзүлгөндүгүн жана планга

ылайык иштер ирети менен аткарылып жатканын билдирди. Мисалы, планда эң башкысы маалымат каттарды окуу жайларга, жер-жерлерге таратуу аткарылды, өткөрүү орду такталып, “Сейтек” борборунда өтүлө турган болуп, жетекчиси менен макулдашылды. И.Бекбоевдин ишмердүүлүгүнө байланыштуу китептер жасалып жаткандыгын, дагы бир топ иш-аракеттер жүрүп жаткандыгын, пландан артта калуулар азырынча жок экендигин кошумчалады.

Суроо, талкуу болгон жок. С.О.Байгазиевдин маалыматы эске алынды.

3. О составе Президиума Кыргызской академии образования.

Угулду: Б.Б.Мурзаibraимованын билдирүүсү. Ал КББАнын Уставына ылайык (2013-ж.) жана КББАнын Президиуму тууралуу жобосуна (26.02.14., Окумуштуулар кеңеши, №2 прот.), ошондой эле КББАнын академиктеринин жана корреспондент-мүчөлөрүнүн шайлангандыгына (30.05.14, Окумуштуулар кеңеши, №5 прот.) байланыштуу КББАнын Президиумунун жаңы курамы бекитүүгө сунушталып жаткандыгын билдирди жана аны менен Окумуштуулар кеңешин тааныштырды (токтомдун долбоору тиркелет).

А.Мамытов: Бул мүчөлөрдү чогуу шайлаганбыз, каршы болбосоңуздар. керек, узакка созулуп кетти, бекитип алалы. Анан, Окумуштуу катчы менен вице-президентке тапшырма берели, бир маанилүү маселени алып, докладчы дайындап, май айында Президиумдун 1-отурумун уюштуруп өткөрөлү. Угуп, талкуулап, чечим чыгарып дегендей. Анан, КББАнын Президиумунун жаңы шайлана турган мүчөлөрүн шайлоо да ушул Президиумдун полномочиесин кирет, аны да эске алабыз.

Сунушка макул болгондор добуш бериңиздер. “Макул” баары, “каршы”, “калыс” – жок, кабыл алынды.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

На основе вышеизложенного **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить членов Президиума КАО в следующем составе:

Мамытов А.М.	председатель, академик КАО, д.п.н., проф., президент
Бекбоев И.Б.	академик КАО, д.п.н., проф., директор ЦДШО
Байгазиев С.О.	академик КАО, д.ф.н., проф., вице-президент
Мамбетакунов Э.М.	академик КАО, д.п.н., проф., зав.кафедрой КНУ им. Баласагына
Бабаев Д.Б.	член-корр. КАО, д.п.н., проф., директор ЦППКПК
Добаев К.Д.	член-корр. КАО, д.п.н., проф., зав. лабораторией педагогики и профобразования
Рысбаев С.К.	член-корр., д.п.н., проф. зав.лабораторией государственного, официального и иностранных языков.
Мурзаibraимова Б. Б.	ученый секретарь Президиума, к.п.н., ст.научный сотрудник.

Постановление принято единогласно.

4. Педагогикалык кадрлардын билимин жогорулатуу жана кайра даярдоо борборунда «Көркөм өнөр», «Технология» предметтери боюнча эки жумалык мугалимдердин билимин жогорулатуу курсунун окуу планын, программасын бекитүү.

Угулду: Менеджмент, технология жана искусство кафедрасынын башчысы К.К.Жунушалиеванын билдирүүсү. Ал “технология” жана “көркөм өнөр” предметтери боюнча мектеп мугалимдеринин квалификациясын жогорулатуу курстары үчүн түзүлгөн окуу планынын жана окуу программанын (түзүүчү: Д. Акматов) мазмуну, түзүлүшү тууралуу кыскача маалымат берди. Программанын 2015-жылдын 3-сентябрында кафедранын отурумунда талкууланып, ПККЖК жан КД борборунун директору Д.Б.Бабаевдин колу менен бекитилгендигин жана бул программа боюнча мугалимдердин квалификациясын жогорулатуу курстарында колдонулуп жаткандыгын билдирди.

Талкуунун негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. “Технология” жана “Көркөм өнөр” предметтери боюнча мугалимдеринин квалификациясын жогорулатуу курстарынын окуу планы жана программасы бекитилсин жана аталган окуу программасы боюнча окуу процесси жүргүзүлсүн.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

5. Окуу китебинин кол жазмасын эксперттик баалоо баракчасын бекитүү.

Угуду: Б.Б. Мурзаibraимованын билдирүүсү (тиркелет). Ал жетекчилик тараптан берилген тапшырмага ылайык, академияда 2012-жылы бекитилип, окуу китеп кол жазмаларын баалоодо колдонулуп келген “Окуу китеп кол жазмаларын баалоо баракчасын” Дүйнөлүк банк тарабынан өткөрүлгөн тегерек үстөлдө (09.04.15., докладчылар: К. Усупова, И. Сарыбаев) сунуштаган пийирлерди жана академияда иштелип чыккан окуу китептерин даярдап, басып чыгаруу жөнүндөгү жобону эске алуу менен, толуктап, кыргыз жана орус тилинде иштеп чыккандыгын, анда баалоо критерийлери 7 пунктка бөлүнгөндүгүн билдирди.

Талкууда Окумуштуулар кеңеши окуу китептерин баалоо критерийлери эксперттер үчүн так, түшүнүктүү болгондой жана окуу китебинин сапатын калыс баалоого мүмкүнчүлүк түзгөндөй деңгээлде конкреттештирилип иштелип чыккандыгын, ошону менен катар айрым пункттарына техникалык мүнөздөгү оңдоолорду киргизүүнүн зарылдыгын белгиледи.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. «Окуу китебинин кол жазмасын эксперттик баалоо баракчасы» / «Лист экспертного оценивания рукописи учебника» бекитилсин жана мектеп үчүн даярдалган окуу китептеринин кол жазмаларын экспертизалоодо колдонулсун.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

6. Кол жазмаларды бекитүү.

6.1. «Здоровье подростков в жизненном цикле». Компьютерный инструмент обучения для классных часов по здоровому образу жизни. Методическое пособие для учителя (авт.-сост.: Сакимбаев Э.Р., Горкина В.А., Кутанова Р.А., Савочкина В.В.).

Слушали: Заведующей кафедрой “Менеджмента, технологии и искусства», которая отметила следующее:

Рукопись методического пособия «Здоровье подростков в жизненном цикле» Компьютерный инструмент обучения для классных часов по здоровому образу жизни/авт.-сост. Сакимбаев Э.Р., Горкина В.А., Кутанова Р.А., Савочкина В.В. и др., выполнена в электронной версии, состоит из 5 модулей, каждая из которых содержит теоретическую часть, практические задания, рисунки, схемы, мультипликацию и др. Следует отметить, что в системе повышения квалификации такая форма обучения будет использована впервые, поэтому вызывает определенный интерес.

Данная рукопись была обсуждена дважды на заседании кафедры, на первом из них (6 апреля, протокол №4) рецензентом А.М. Мамытовым были отмечены недостатки и погрешности, и она была возвращена на доработку. На втором заседании 15 апреля, протокол №5 рукопись была рассмотрена вторично, где все недостатки были устранены, она получила одобрение членов кафедры и была рекомендована для утверждения и издания массовым тиражом на ученый совет КАО.

А.Мамытов: Эксперт катары айта турган болсом, кол жазманын 1-өзгөчөлүгү – анда ар кандай материалдар бар экен, сыдыра окуп чыгып, мектепте колдонууга туура келбей тургандарын белгилеп, 13 замечание менен кайтардык. Азыр кайра иштелип, жакшы деңгээлде алып келишти.

2-ден, бул электрондук формадагы жакшы колдонмо экен. Пайдалуу маалыматтары арбын.

Окумуштуулар кеңеши кафедранын жана рецензенттин чечимин колдошту.

На основании вышеизложенного, **Ученый совет постановляет:**

1. Утвердить рукопись методического пособия «Здоровье подростков в жизненном цикле» Компьютерный инструмент обучения для классных часов по здоровому образу жизни/авт.-сост. Сакимбаев Э.Р., Горкина В.А., Кутанова Р.А., Савочкина В.В. и рекомендовать к изданию массовым тиражом.

6.2. «Методические рекомендации к программе подготовки детей к школе» (480 ч) «Наристе», г.Бишкек - 2012, разработанные группой экспертов в рамках проекта Министерства образования и науки Кыргызской Республики «Инициативы ускоренной реализации целей программы «Образование для всех». Разработчики: Колесникова Н.В. Орузбаева Т.А., Садыкбекова А.К., Тунгатарова Н.К., Солошенко О.В., Касымова Н.А., Акматов Д.А.

1. **Слушали:** Представление Усенко Л.В., заведующей кафедрой ДВНО, которая отметила следующее:

В условиях недостаточной доступности и качества дошкольного образования детей 6-7 лет, не посещающих дошкольные образовательные организации (ДОО), необходимости обеспечения их стартовой подготовки к школе, в Кыргызской Республике разработана «Программа подготовки детей к школе (480 часов) «Наристе».

К работе по данной программе представлены «Методические рекомендации к программе подготовки детей к школе» (480 ч) «Наристе», разработанные группой экспертов в рамках проекта МОиНKR «Инициативы ускоренной реализации целей программы «Образование для всех». Разработчики: Колесникова Н.В. Орузбаева Т.А., Садыкбекова А.К., Тунгатарова Н.К., Солошенко О.В., Касымова Н.А., Акматов Д.А.. Рекомендации включают пояснительную записку, 9 глав и приложение. Объем методического пособия 279 страниц.

Представленный материал-пособие является составной частью комплекса: «Программа подготовки детей к школе (480 часов) «Наристе», «Методические рекомендации к программе подготовки детей к школе» (480 ч) «Наристе».

Представленный материал рецензирован вторично. При разработке методических рекомендаций учтены и устранены все замечания и предложения. Материал приведен в соответствии с программой подготовки детей к школе (480 часов) «Наристе».

Приведены рекомендации по 7 линиям развития (предметным областям): физическое развитие, ознакомление с окружающим миром, развитие речи и художественная литература, обучение к грамоте, формирование элементарных математических представлений (ФЭМП), конструирование, художественно-изобразительное творчество, обучение второму языку (кыргызский/русский).

А также представлены конспекты интегрированных занятий по предметным областям.

Содержание материала продумано, соответствует предметным областям развития и возрастным особенностям детей 6-7- лет. Термин «предметные области» введен в целях соблюдения преемственности между дошкольной подготовкой и начальным образованием.

В приложении включены Примерные конспекты интегрированных занятий по предметным областям.

На основании вышеизложенного Ученый Совет постановляет:

Утвердить и рекомендовать к изданию «Методические рекомендации к программе подготовки детей к школе» (480 ч) «Наристе» (сост. Колесникова Н.В. Орузбаева Т.А., Садыкбекова А.К., Тунгатарова Н.К., Солошенко О.В., Касымова Н.А., Акматов Д.А.).

Постановление принято единогласно.

6.3. «Материал - пособие по формированию элементарных математических представлений у детей 6-7 лет», г. Бишкек - 2015г., разработанный группой экспертов Community Development Alliance (CDA) в рамках проекта Министерства образования и

науки Кыргызской Республики «Инициативы ускоренной реализации целей программы «Образование для всех» (сост. Тунгатарова Н.К. Консультант: Орусбаева Т.А.)

Слушали: Представление Усенко Л.В., которая отметила следующее:

Материал-пособие по формированию элементарных математических представлений у детей 6-7 лет представлен в объеме 100 страниц, включает 96 заданий-иллюстраций, направленных на усвоение детьми элементарных математических представлений. В задания - упражнения включены 2 линии развития - формирование элементарных математических представлений (ФЭМП) у детей 6-7 лет и конструирование.

Следует отметить хорошее качество выполнения иллюстративного материала и дизайн. Собрано достаточное количество наглядного и развивающего материала. Обеспечивается интегрированный подход, так как каждый раздел программы ФЭМП взаимосвязан и согласно целям и задачам занятий согласуется с тематическими планами.

При первичном чтении «Методические рекомендации к программе подготовки детей к школе» (480 ч) «Наристе» и “Материал - пособия по формированию элементарных математических представлений у детей 6-7 лет” рецензентом были внесены замечания, предложения и постраничные правки, которые необходимо было отредактировать и внести в представленные пособия. Данная работа проделана разработчиками и представленный материал можно считать завершенным.

Целесообразным является разработка материала на двух языках: кыргызском и русском. При разработке методических рекомендаций учтены и устранены все замечания и предложения. Материал приведен в соответствие с программой подготовки детей к школе (480 часов) «Наристе».

А.Мамытов: Ал жагын дагы байкап көрөсүңөр. Анда, кафедранын сунушуна макул дегендер добуш бериңиздер. “Макул” - баары, “каршы”, “калыс” – жок. Кабыл алынды.

На основании вышеизложенного **Ученый Совет постановляет:**

1. Утвердить рукописи “Материал - пособие по формированию элементарных математических представлений у детей 6-7 лет”(сост. Тунгатарова Н.К., консультант Орусбаева Т.А.).

2. Рекомендовать их под названием “Формирование элементарных математических представлений у детей 6-7 лет” в качестве пособия по усвоению детьми «Программы подготовки детей к школе «Наристе» (480 ч.).

Постановление принято единогласно.

PS: Ушул учурда А.Д.Токтомаматов “Наристе” программасы боюнча алты жаштагы балдардын графикалык көндүмдөрүн өнүктүрүү жөнүндө орус тилиндеги кол жазма мурунку отурумда бекип, өзү авторлош болгон кыргызча варианты мурункуда мүчүлүштүгү бар үчүн каралбаса, бүгүнкү күн оңдолгон варианты да күн тартибине кирбейкалгандыгы үчүн нааразылыгын билдирип, “бардак!” деп ачууланып, Окумуштуулар кеңешинен чыгып кетти.

Аталган кол жазмаларды экспертизалоого жооптуу кафедранын (Л.В.Усенко) чечими Окумуштуулар кеңешине өткөрүлгөн жок, анткени, оңдолгон кол жазма жана ага карата расмий рецензенттин пикири кафедрага берилген эмес экен...

Жыйын күн тартиби боюнча улантылды.

6.4. “Биология. Жаныбарлар” Жалпы билим берүүчү мектептердин 7-классы үчүн окуу китебинин жаңы программага ылайык оңдолгон варианты (авт.: Токтосунов А., Бейшебаев К., Мамытова Б., Кыдыралиева Д.).

Угуду: Табигый-математикалык предметтер лабораториясынын башчысы п.и.д., профессор **Е.Е.Синдин** билдирүүсү. Ал аталган окуу китеби лабораторияда талкуулангандыгын, аны лабораториянын башкы илимий кызматкери, п.и.д., профессор М.Субанова эксперт катары карап чыгып, корутунду бергендигин, корутунду окуу

китеби жаңы программага ылайык келтирилгендиктен, кайра басууга боло тургандыгы белгиленгендигин, лаборатория сунушту бир добуштан жактырганын билдирди.

М.Субанова (эксперт): Бул окуу китебинин биринчи басылышы 2006-жылы басылып чыккан эле. Биология предметин окутууну оптималдаштыруунун шартына байланыштуу окуу программасына мазмундук жана структуралык өзгөртүүлөр киргизилип, ал 2013-жылы 27-июнда Окумуштуулар кеңешинде бекиген (прот. №6). Авторлор окуу китебин жаңы программага ылайыктап оңдоп, иштеп чыгышыптыр.

Аталган окуу китепке эксперт катары баа берип, аны кайра басууга сунуштайм жана сиздердин сунушумду колдоп берүүңүздөрдү суранам.

Д.Бабаев: Мектеп билим берүүсүнүн жаңы стандарты бекисе, муну кайра басуу зарылбы?

М.Субанова: Ушул тапта мектепте 7-класс үчүн биология боюнча программага ылайык окуу китеби жок калды, ошондуктан зарыл деп эсептейм.

А.Мамытов: Жаңы стандарт бекиген менен ал боюнча базистик окуу план бекий элек, предметтик стандарттар иштелип бүтө элек. Андан кийин окуу китептери боюнча конкурс алгач 5-6 класстар үчүн жарыяланат.

Анан, кайра басуунун алдында экспертизага келгенинин өзү жакшы көрүнүш болуп турат. Бизден сурабай эле окуу китептерин кайра-кайра басышып, программага туура келбей калып, проблема жараткан учурлар көп эле болду...

Окумуштуулар кеңеши лабораториянын чечимин колдоду.

Талкуунун жыйынтыгында **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Жалпы билим берүүчү мектептердин 7-классы үчүн “Биология.Жаныбарлар” (авт.: А.Токтосунов, К.Бейшебаев, Б.Мамытова, Д.Кыдыралиева) аттуу окуу китебинин колдонуудагы программага ылайык оңдолгон варианты жактырылсын;

2. Аталган окуу китебинин оңдолгон варианты тийиштүү санда чыгаруу жагы КР Билим берүү жана илим министрлигине сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

6.5. Инсандын типтерин, кесипке болгон кызыгууларын аныктоочу психологиялык методдор. Методикалык колдонмо (түзгөн: М.С.Мурзаев).

Угуду: Педагогика жана кесиптик билим берүү лабораториясынын башчысы, профессор К.Д.Добаев методикалык колдонмо боюнча төмөнкүлөрдү билдирди:

Психология илиминде инсандын типтерин аныктоо чоң маселе катары каралат. Инсандын тибине жараша, анын турмуштук багыты, карым-катышы өзгөчөлүктөргө ээ болот. Инсандын турмуштагы ийгилиги анын кесипти туура тандашына жараша болот. Ошондон психологияда инсандын кесипке болгон кызыгууларын аныктоочу психологиялык ыкмалар иштелип чыгат.

Сунушталып жаткан методикалык колдонмого кыргыз маданиятына адаптацияланган психологиялык ыкмалар топтолгон. Аталган эмгек мазмуну, көлөмү, илимий деңгээли боюнча методикалык колдонмого коюлуучу талаптарга жооп берет.

Китепче студенттерге, окуучуларга, мугалимдерге, мектеп психологдоруна жана өзүн сынап көрүүнү каалаган, өзүн өнүктүрүүгө умтулган окурмандардын кеңири катмарына арналгандыгы менен баалуу болуп саналат.

И.Бекбоев: Көлөмү кандай, өтө чоң эмеспи?

К.Д.Добаев: Жок, мына мындай эле чакан колдонмо (кол жазманы көрсөттү).

Окумуштуулар кеңеши колдонмонун мугалимдер, мектеп психологдору жана окуучулар үчүн пайдасы болорун белгилешип, лабораториянын сунушун колдошту.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. М.С.Мурзаевдин “Инсандын типтерин, кесипке болгон кызыгууларын аныктоочу психологиялык методдор” аттуу методикалык колдонмосунун кол жазмасы жактырылсын жана бекитилсин.

2. Кол жазма басууга сунушталсын.

Токтом бир добуштан кабыл алынды.

7. Диссертациялык тема бекитүү.

7.1. Утверждение темы кандидатской диссертации соискателя лаборатории ЕМП Кожомбердиевой Назгуль Бакировны «Развитие компетентности и математического мышления студентов в процессе преподавания математики», по специальности 13.00.02. Теория и методика обучения и воспитания (математика).

Слушали: представление заведующей лабораторией естественно-математических предметов д.п.н., доцента Син Е.Е., который отметил, что соискатель лаборатории Н.Б.Кожомбердиева ознакомилась с научными трудами по исследованию, составила план проспекта исследования, определила отдельные атрибуты, касающиеся темы диссертационной работы.

В свою очередь соискатель Н.Б.Кожомбердиева дала информации об актуальности темы, об объекте, о цели, о гипотезе исследования.

А.Мамытов: Окумуштуулар кеңеши белгилеген пикирлерди эске алуу менен Н.Кожомбердиеванын темасын бекитүүгө макул деген жолдоштор добуш бериңиздер. “Макул” баары, “каршы”, “калыс” – жок, кабыл алынды.

На основании вышеизложенного Ученый совет **постановляет:**

1. Утвердить тему диссертационной работы Кожомбердиевой Н.Б. «Развитие компетентности у студентов при формировании математического мышления» на соискание ученой степени кандидата педагогических наук по специальности 13.00.02. теория и методика обучения и воспитания (математика).

Постановление принято единогласно.

8. Ар түрдүү.

8.1. Бүбү-Мариям Муса кызынын 10 томдук “Айкөл Манас” китеби жана андагы маалыматтар пайдаланылган Ө.Осмоновдун жождор үчүн “Кыргызстан тарыхы” китеби боюнча пикирлерди талкуулоо.

Угулду: Вице-президент **С.О.Байгазиевдин** билдирүүсү. Ал төмөнкүлөрдү белгиледи: Бүбү-Мариям “Айкөл Манас” чыгармасы чыгып, башка тилдерге которулуп, абдан көп тарап кетти. Ал транскрипция кирип, Жайсаңдын арбагы менен сүйлөшүп, ал берген белгилер менен “Манасты” ырга айландырып жазат экен. Бул жерде Манастын сюжети бурмаланган. Мында, “Манас – кудайдын орун басары”, “Кыргыз эли нурдан жаралган” деген ж.б. бир топ патологиялык өзгөрүүлөр, бурмалоолор бар.

Коомчулук ушул Бүбү-Мариям жазган “Манас” Саякбайдын да, Сагынбайдын да “Манасынан” артык бекен же чет элдик диверсанттардын заказы менен бурмалоо максатында чыгып жатабы?”- деп суроо коюп жатышат.

Биз бул маселени Мамлекеттик, расмий жана чет тилдер лабораториясы менен социалдык-гуманитардык предметтер лабораториясынын биргелешкен жыйынында талкуулап, жыйынтык чыгардык (С.О.Байгазиев даярдаган чечимдин долбоору тиркелет).

Андан кийин **М.К.Иманкулов** биргелешкен отурумунда Бүбү-Мариям жазган “Айкөл Манас” чыгармасындагы маалыматтар пайдаланылган Ө.Осмоновдун жождор үчүн “Кыргызстан тарыхы” китеби боюнча да талкуу болгондугун, ал боюнча тарыхчы катары өзү пикир жазгандыгын жана жыйындын чечимин билдирди.

М.К.Иманкуловдун пикирин угуп жана талкуулап, Окумуштуулар кеңеши жождор үчүн сунушталган окуу китептерге академиянын тиешеси жок экендигин, Ө.Осмоновдун аталган китеби академия тарабынан сунушталбагандыгын, ал боюнча тийиштүү органдар, тарыхчылар пикирин айтуусу туура болорун белгилешти.

Окумуштуулар кеңеши Бүбү Мариям Муса кызынын “Айкөл Манас” деп аталган он томдук китебине байланыштуу Кыргыз Республикасынын Билим берүү жана илим министри Э.Сариевага “Кыргызстан аялдары” коомдук бирикмесинин, “7-апрель күчтөрү” коомдук бирикмесинин кайрылууларын жана КР Коргоо Кеңешинин секретары Т.К.Жумакадыровго, Улуттук коопсуздук мамлекеттик кызматынын төрагасы Б.Б.Табалдиевге жазылган “Кыргыз Эл Жаштар Кеңеши”, “Жаш Тегин”, “Апрель Элим

Кыргызстан” коомдук бирикмелеринин, “Апрель Элдик Революциясын” коргоо кыймылынын каттарын жана алар боюнча академиянын тийиштүү лабораторияларынын корутунду-пикирлерин талкуулап, төмөндөгүдөй чечимге келди:

1. Бүбү Мариям Муса кызынын “Айкөл Манас” китептер циклин КББАнын Окумуштуулар кеңеши мектептерде окутуу, тарбия ишинде пайдаланууга сунуштаган эмес жана сунуштабайт.

2. Билим берүү системасында “Манас” эпопеясын окутуу С. Каралаевдин, С. Орозбаковдун жана башка элдик манасчылардын классикалык варианттарынын негизинде гана жүргүзүлүүгө тийиш.

3. Бүбү Мариям Муса кызынын “асмандан кайыптан түшүп жатат” деп, улуу “Манас” эпосунун классикалык-салттык сюжетин, мазмунун бурмалаган мистикалык “Айкөл Манас” он томдугунун окуу-тарбия системасында колдонулушуна Кыргыз билим берүү академиясы каршы.

4. Аталган чыгармадагы материалдар пайдаланылган окумуштуу Өскөн Осмоновдун “Кыргызстандын тарыхы” (Байыркы мезгилден азыркы күнгө чейин) аттуу жождор үчүн кыргыз орус тилдеринде жарык көргөн окуу китебин Кыргыз билим берүү академиясы бекитпеген жана жождордун китептерин кароо анын компетенциясына кирбейт. Бул маселени териштирүү Билим берүү жана илим министрлигинин алдындагы окуу-методикалык бирикмеге жөнөтүлгөнү туура.

Чечим бир добуштан кабыл алынды.

8.2. А. Токтомаматовдун педагогика боюнча кандидаттык изилдөөлөргө илимий жетекчилик кылуусуна КР Жогорку аттестациялык комиссиясынан уруксат суроо жөнүндө.

А. Мамытов: Бул маселени баштоодон мурун эки нерсени сүйлөшүп алалы. Азыр А. Токтомаматовдун поведениесин көрдүңүздөр. Окумуштуулар кеңешине мүчө болгондон кийин маданияттуу болуу керек. Отурумдун күн тартибин баарыңыздар макул болуп, өзү кошо добуш берип, бекиттиңиздер. Ар бир отурумдун аягында “отурум боюнча кимде кандай сунуш-пикир бар” деп суроо берип келем. Ошондо, пикир айтса болот эле да. Окумуштуулар кеңешине “бардак” деп сын айтканына мен макул эмесмин. Ал азыр кызматтан кетүү жөнүндө арызын көтөрүп келип, таштады. Таанышуу үчүн борбор директоруна берсем, Исак Бекбоевич анын арызына макул эместигин, анткени, ал эмоционалдык абалда жазылганын, бул маселени нормалдуу абалда кароо керектигин жазыптыр. Макул, териштириңиздер. Мен бул арызга кол коюуга даярмын. Ушуну менен эле оокатыбыз өтпөй калбайт.

Анан, 2-си, күн тартибиндеги акыркы маселени – А. Токтомаматовдун кандидаттык изилдөөлөргө жетекчилик кылуусуна Жогорку аттестациялык комиссиядан уруксат суроо маселесин карайлыбы же токтото туралыбы?

Окумуштуулар кеңеши бул маселе адамдын поведениесине эмес, илимий потенциалына байланыштуу экендигин белгилешип, эгер тийиштүү документтер итак болсо маселени карап коё берүүнү сунуштады.

Угулду: Окумуштуу катчы Б. Мурзаibraимованын билдирүүсү. Ал А. Д. Токтомаматовилимдин кандидаттарына жетекчилик кылууга тийиштүү документтерин тизме боюнча топтоп, тапшыргандыгын билдирди.

Окумуштуулар кеңеши эгер документтери талапка туура келсе, жогорку аттестациялык комиссияга сунуштай берүүнү туура деп эсептеди.

А. Мамытов: Анда, эгер бардык документтери талапка туура келсе, А. Токтомаматовго кандидаттык диссертацияларга жетекчилик кылууга уруксат берүү жагын Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясына сунуштоого ким макул болсо, добуш бериңиздер.

“Макул” баары, “каршы”, “калыс” – жок, кабыл алынды.

Жогоруда айтылгандардын негизинде **Окумуштуулар кеңеши токтом кылат:**

1. Мектепке чейинки жана башталгыч мектепте билим берүү лабораториясынын башчысы Токтомаматов Алмазбек Даткабековичтин кандидаттык диссертацияларга жетекчилик кылуу мүмкүнчүлүгү бар экендиги белгиленсин.

2. А.Токтомаматовго кандидаттык диссертацияларга жетекчилик кылууга уруксат берүү жагы Кыргыз Республикасынын Жогорку аттестациялык комиссиясынан суралсын.

**КББАнын Окумуштуулар кеңешинин
төрагасы, п.и.д., профессор:**

А.М.Мамытов

Окумуштуу катчы, п.и.к., а.и.к.:

Б.Б.Мурзаibraимова